

کد کنترل

116

F

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

رشته تاریخ - تاریخ ایران قبل از اسلام (کد ۲۱۲۳)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۲۰ دقیقه	۹۰	۱	۹۰	مجموعه دروس تخصصی: - تاریخ ایران از آغاز تا هخامنشی - تاریخ ایران از هخامنشیان تا پایان ساسانی - منبع‌شناسی و روش تحقیق در تاریخ ایران باستان

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤال‌ها به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلفان برابر مقررات رفتار می‌شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با شماره داوطلبی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- کدام پژوهشگر عقیده داشت که جامعه هندواروپایی دارای تقسیم‌بندی سه‌گانه بوده است؟
 (۱) موله (۲) بنونیست (۳) دومزیل (۴) دارمستر
- ۲- به عقیده ایگور دیاکونف، امیرنشین خودیمیری کجا قرار داشته است؟
 (۱) اورمیه (۲) سنندج (۳) دره رود گُر (۴) نزدیک خلیج فارس
- ۳- در کتاب ارمیا/یرمیای نبی، کدام سرزمین در ردیف کشور آرات و در زمره مخالفان آشور یاد شده است؟
 (۱) اورارتو (۲) منی (۳) یهودیه (۴) نمری
- ۴- در حماسه‌های سومری کدام شهر با «هفت رشته کوه» از ایلام/عیلام جدا می‌شد؟
 (۱) انشان (۲) سیلک (۳) ملوخوا/ملاخا (۴) ارته/آراتا
- ۵- کدام ایران‌شناس معاصر غربی، ظهور «زروان‌باوری» را مربوط به قرن ۵ ق.م، و در اثر تماس با پیشوایان «اورفئوسی» می‌داند؟
 (۱) بويس (۲) زنر (۳) نیبرگ (۴) نیولی
- ۶- بر پایه اوستا، کدام ایزدان، داوران روان پس از مرگ هستند؟
 (۱) مهر، سروش، اشقاد (۲) مهر، سروش، رشن
 (۳) مهر، ریثوین، رشن (۴) اپام‌نپات، سروش، رشن
- ۷- در ادبیات دینی هند باستان، ویژگی‌های «برقرارکننده صلح» و «پاسدار پیمان» به ترتیب از آن کدام خدایان است؟
 (۱) ایندره، میتره (۲) میتره، ایندره (۳) میتره، ورونه (۴) ورونه، میتره
- ۸- کدام گزینه، از نام‌های خدایان اورارتویی نیست؟
 (۱) شیوینی (۲) تیشبا (۳) خالدی/هالدی (۴) خاربه/هاربه
- ۹- به گزارش هرودت، مادی‌ها پسران خود را نزد کدام قوم می‌فرستادند تا از آنان فن تیراندازی را فراگیرند؟
 (۱) پارتی‌ها (۲) پارسی‌ها (۳) سکاها/سیت‌ها (۴) ایلامی‌ها/عیلامی‌ها
- ۱۰- براساس متن «وقایع‌نامه بابل»، از چه کسی با عنوان «دشمن آشور» نام برده شده است؟
 (۱) اخسری (۲) خشریته (۳) فرورتیش (۴) هووخشره
- ۱۱- نام ایزد ریثوین به چه معناست و همکار کدام ایزد است؟
 (۱) درهم شکننده - اپام نپات (۲) سهم و بخشش - مهر
 (۳) رودخانه کوچک - اردویسور اناهیتا (۴) نیم‌روز - تیشتر
- ۱۲- در میان خدایان دوران ودایی هند، «اگنی» و «سومه» در کدام گروه از خدایان قرار می‌گیرند؟
 (۱) مظاهر طبیعت (۲) فرمانروا و روحانی (۳) آدیتیه‌ها (۴) ارتشتارها

- ۱۳- در کدام هزاره از کیهان‌شناسی زردشتی، ضحاک از بند رها می‌شود و چه کسی او را نابود می‌کند؟
 (۱) اوشیدرماه - گرشاسب
 (۲) اوشیدر - پشوتن
 (۳) سوشیانت - فریدون
 (۴) زردشت - کیخسرو
- ۱۴- برطبق شاهنامه، با مرگ کدام شاه پیشدادی، روزگار این سلسله به پایان می‌رسد؟
 (۱) زو
 (۲) نوذر
 (۳) گرشاسب
 (۴) منوچهر
- ۱۵- در اساطیر ایران باستان، «دیو تباهی» چه نام دارد؟
 (۱) پنی
 (۲) آگاس
 (۳) اناست
 (۴) ترومد
- ۱۶- در هزارهٔ دوم پیش از میلاد، در لرستان کنونی به چه زبانی سخن می‌گفتند؟
 (۱) ایلامی / عیلامی
 (۲) کاسی
 (۳) بروشکی
 (۴) لولوبیایی
- ۱۷- خط ترسیمی در روزگار کدام پادشاه ایلامی/عیلامی به کار گرفته شد و پس از آن، جای خود را به چه خطی داد؟
 (۱) کوتیک اینشوشینک - میخی ایلامی قدیم
 (۲) هیت - تصویری
 (۳) سیو پلر هوهیک - میخی اکدی
 (۴) منیشتوسو - ایلامی آغازین
- ۱۸- نخستین تهاجم به خاک ایلام/عیلام از سوی قدرت‌های بین‌النهرین مربوط به کدام سلسلهٔ سومری است؟
 (۱) سیمشکی
 (۲) لارسا
 (۳) کیش
 (۴) لاگاش
- ۱۹- مرکز سرزمین‌های کوهستانی ایلام/عیلام کدام منطقه بود؟
 (۱) اون
 (۲) انشان
 (۳) ورهشه
 (۴) هوهنوری
- ۲۰- در زمان کدام‌یک از دودمان‌های پادشاهی ایلام/عیلام، مرکز سیاسی حکومت از انشان به شوش منتقل شد؟
 (۱) اون
 (۲) سیمشکی
 (۳) ایگ هلکی‌ها
 (۴) سوکل مخ‌ها
- ۲۱- کدام فرمانروای ایلامی / عیلامی، معبد اینشوشینک را بازسازی کرد و خود را «خادم محبوب خدا» خواند؟
 (۱) اونتش - نپیریش
 (۲) هومبن - نومن
 (۳) شوتروک - نهونت
 (۴) کوتیر - نهونت
- ۲۲- آشور بانپال کدام خدای ایلامی/عیلامی را «خدای اسرارآمیزی که در مکان ناشناسی می‌زید»، خوانده است؟
 (۱) اینشوشینک
 (۲) هومبن
 (۳) نهونت
 (۴) نرونت
- ۲۳- به نظر گوردن چایلد، «انقلاب نوسنگی» در زندگی بشر چه پدیده‌ای را به‌وجود آورد؟
 (۱) کشف کشاورزی
 (۲) شهرنشینی
 (۳) یکجانشینی
 (۴) جمع‌آوری غذا
- ۲۴- نخستین حکومت سه نفره در ایلام/عیلام، در زمان چه کسی پدیدار گردید؟
 (۱) لوه ایشن
 (۲) هیشپ رتپ
 (۳) شوتروک نهونت
 (۴) لورک لوهن
- ۲۵- دورهٔ حکومت حمورابی در بابل با دورهٔ حکومت کدام سلسله در ایلام/عیلام هم‌زمان بود؟
 (۱) اپرتی
 (۲) شوتروکی‌ها
 (۳) سیمشکی
 (۴) ایگ هلکی‌ها
- ۲۶- در دین ایلام/عیلام باستان، «پدر یتیمان» لقب کدام خدا بود؟
 (۱) اینشوشینک
 (۲) نهونت
 (۳) نپیر
 (۴) شزی
- ۲۷- سلسله اول سیمشکی به‌وسیلهٔ چه کسی بنیانگذاری شد؟
 (۱) اپرتی
 (۲) تزیت اول
 (۳) شوتروک نهونت
 (۴) کودور اینشوشینک
- ۲۸- در سال ۱۷۴۰ ق.م، سلسلهٔ سوم بابل توسط چه قومی تأسیس شد؟
 (۱) آشوری‌ها
 (۲) اکدی‌ها
 (۳) کاسی‌ها
 (۴) سومری‌ها
- ۲۹- اولین اشاره مستقیم به سرزمین ایلام/عیلام مربوط به دورهٔ کدام پادشاه بین‌النهرینی است؟
 (۱) انوبنینی
 (۲) حمورابی
 (۳) سارگن
 (۴) مس‌کی‌اگ‌گشر

- ۳۰- در دین ایلام / عیلام باستان، لقب «قاصد خدایان» به کدام الهه داده می‌شد؟
 (۱) نپیر (۲) سزی (۳) شیموت (۴) هومین
- ۳۱- اصطلاح «دریای غربی» در لشکرکشی‌های آشوریان اشاره به چه مناطقی دارد؟
 (۱) دریاچه اورمیه و دریاچه وان (۲) دریای سرخ و دریای سیاه
 (۳) خلیج فارس و دریای عمان (۴) دریای خزر و دریای سیاه
- ۳۲- معاهده نرام‌سین / نارام سوئن، شاه اکد با یکی از شاهان ایلام/عیلام یا ائتلافی از شاهزادگان ایلامی در هزاره ۳ ق.م، به ترتیب، به چه زبان و خطی نوشته شد؟
 (۱) ایلامی / عیلامی - اکدی (۲) ایلامی / عیلامی - ایلامی / عیلامی
 (۳) اکدی - اکدی (۴) اکدی - ایلامی / عیلامی
- ۳۳- در زبان ایلامی/عیلامی، «روهو - شک» به چه معنی بود؟
 (۱) ارگ (۲) جانشین (۳) پسر خواهر (۴) نایب‌السلطنه
- ۳۴- نام دیاکو/دیوگو، پادشاه ماد، نخستین بار در کتیبه‌های کدام پادشاه آشوری ذکر شده است؟
 (۱) آشوربانیپال (۲) سارگن دوم (۳) شلمنصر سوم (۴) تیگلات پیلسر سوم
- ۳۵- لقب «شاه شوش و انشان» از زمان کدام پادشاه محلی پارس به کار رفت؟
 (۱) اریارمنه (۲) چیش‌پیش (۳) هخامنش (۴) کورش
- ۳۶- به عقیده یوزف ویسهوفر (ویزهوفر)، نقش زیان‌باری که برخی مورخان یونان باستان، مانند کتسیاس (کتزیاس) به زنان حرم‌سرای هخامنشی نسبت داده‌اند، ناشی از چیست؟
 (۱) سیاست زناشویی شاهان هخامنشی (۲) ضدیت مورخان یونانی با ایرانیان
 (۳) نفوذ منفی زنان و خواجگان دربار (۴) بازتاب گرایش‌های زن‌ستیزانه ادبیات یونان
- ۳۷- تندیس بزرگ و کتیبه‌دار داریوش یکم که در آغاز دهه ۱۳۵۰ ش / ۱۹۷۰ م کشف شد، در اصل در کجا ساخته و پیدا شده است؟
 (۱) مصر، شوش (۲) مصر، تخت‌جمشید (۳) بابل، شوش (۴) بابل، تخت‌جمشید
- ۳۸- در روزگار هخامنشیان، واژه مادی «اسپاده» (spāda) به چه معنا بود؟
 (۱) ارتش دائمی (۲) سواران (۳) سربازان شاهنشاهی (۴) کمانداران
- ۳۹- «هرودت» در گزارش خود درباره «ده طایفه پارسی» به ترتیب، کدام مورد را اسکان یافته و کشاورز، معرفی کرده است؟
 (۱) داهه - مردی (۲) دروپیکی - ساگارتی (۳) مرفی - ماسپی (۴) پانتیالی - دروسیایی
- ۴۰- به عقیده «داندامایف»، پس از سرکوب شورش دوم بابل در زمان «خشیارشا»، کدام شهر به مهم‌ترین شهر بین‌النهرین و پایتخت اقتصادی شهربانی / ساتراپی جدید اکد تبدیل شد؟
 (۱) اپیس (۲) بورسیا (۳) سیپر (۴) نیپور
- ۴۱- بعد از فتح مصر در روزگار «اردشیر سوم هخامنشی»، چه کسی والی تمام ایالات یونانی آسیای صغیر شد؟
 (۱) سردار یونانی منتور (۲) سردار ایرانی داتامس (۳) سردار یونانی ممنون (۴) سردار ایرانی ارتاباد
- ۴۲- در پاپيروس‌های آرامی به‌دست آمده از مصر در دوره هخامنشیان، کدام مورد، بر مقامی دلالت دارد که زیردست شهربان / ساتراپ بود و وظایف نظامی و غیرنظامی به عهده داشت؟
 (۱) بیور (۲) بیدخش (۳) فرترکه (۴) هزارپتی
- ۴۳- شهربان / ساتراپ پارس در دوره اسکندر مقدونی چه کسی بود؟
 (۱) آتروپاتس (۲) آنتیگونوس (۳) اومنس (۴) پئوکستاس

- ۴۴- بر طبق روایت کدام سردار مقدونی، اسکندر در مسیر بازگشت از هند، از مسیر گدروسیا و کویر مکران عبور کرد، زیرا شنیده بود سمیرامیس و کورش برای فتح هند از آن محل عبور کرده بودند؟
 (۱) آریستوبولوس (۲) بطلمیوس (۳) کلیتارخوس (۴) نئارخوس
- ۴۵- ارمنستان از چه زمانی از تسلط سلوکیان، خارج و مستقل شد؟
 (۱) پس از نبرد آنگوریه / انقره در زمان سلوکوس دوم
 (۲) پس از نبرد ماگنسیا / مغنسیا در زمان آنتیوخوس سوم
 (۳) بعد از جنگ سلوکوس سوم با آتالوس، پادشاه پراگام
 (۴) بعد از جنگ آنتیگون با اومنس و پیتون
- ۴۶- در نیمه دوم قرن دوم ق. م، کدام قوم پادشاهی یونانی بلخ / باکتريا را از میان برد؟
 (۱) کوشانی‌ها (۲) یوئه‌چی‌ها (۳) هندوسکاها (۴) ماساگت‌ها
- ۴۷- کدام یک از فرمانروایان شرق فلات ایران، گاه در روایات مسیحی با «شاه گاسپار» تطبیق داده شده است؟
 (۱) آبدگازس (۲) آرس (۳) گندوفر (۴) ونن
- ۴۸- براساس «نلمود بابلی»، «کراگا» و «تسقا» در عصر اشکانیان، به ترتیب، چه مفهومی داشته‌اند؟
 (۱) مالیات ارضی - مالیات سرانه (۲) مالیات سرانه - مالیات ارضی
 (۳) مالیات بر نمک - تعرفه گمرکی (۴) تعرفه گمرکی - مالیات بر نمک
- ۴۹- به روایت آریان و به نقل سونکلوس، اشکانیان تبار خود را به کدام شهریار هخامنشی نسبت می‌دادند؟
 (۱) اردشیر (۲) خشیارشا (۳) داریوش (۴) کورش
- ۵۰- بر طبق سال شمار جدید اشکانیان، «پاکر دوم» کدام ایالت اشکانی را در مقابل دریافت بهای نقدی به آنگار واگذار کرد؟
 (۱) آلبانیا (۲) آدیابنه (۳) اسروئنه (۴) حران
- ۵۱- براساس کتیبه یونانی در کنار دو پیکر سنگی در بیستون (مربوط به دوره اشکانی)، شاه بزرگ، «میثرادات» نامیده شده، و یکی از بزرگان، «شهربان شهربانان» خوانده شده است. به ترتیب، «میثرادات» و «شهربان شهربانان» چه کسانی هستند؟
 (۱) مهرداد یکم - کوفاساتس (۲) مهرداد یکم - گودرز
 (۳) مهرداد دوم - گودرز (۴) مهرداد دوم - کوفاساتس
- ۵۲- به گزارش ناکیتوس / تاسیتوس، در اوایل سده یکم میلادی، کدام پادشاه اشکانی، نیربوس قیصر رومی را تهدید کرد که می‌خواهد سرزمین‌هایی را که در اختیار کورش و اسکندر بوده، به دست آورد؟
 (۱) ارد (۲) اردوان (۳) بلاش (۴) گودرز
- ۵۳- از دیدگاه یوزف ولسکی، در سده اول یا دوم میلادی، «هدیه اشکانیان به گنجینه فرهنگ ایران» چه بود؟
 (۱) حماسه ایرانی (۲) پیکارهای طولانی با روم
 (۳) شهرهای دایره‌ای شکل (۴) شیوه جنگ و گریز در نبردها
- ۵۴- ورود کدام یک از محصولات زراعی از ایران به جهان غرب، حاصل مناسبات اشکانیان با رومیان بوده است؟
 (۱) آویشن (۲) انقوزه (۳) دارچین (۴) فندق
- ۵۵- در زمان کدام شهریار ساسانی و توسط کدام امپراتور رومی، تیسفون پایتخت ساسانیان تصرف شد؟
 (۱) بهرام دوم - اورلیوس کاروس (۲) خسرو پرویز - هراکلیوس
 (۳) نرسه - گالیوس (۴) هرمزد سوم - آناستاسیوس

- ۵۶- کدام پادشاه ساسانی برای نخستین بار، از لقب «کی بیغ مزداپرست» در سکه‌هایش استفاده کرد؟
 (۱) یزدگرد یکم (۲) شاپور یکم (۳) یزدگرد دوم (۴) شاپور دوم
- ۵۷- به فرمان کدام شهریار ساسانی، نخستین بار در سکه‌های زرین، عنوان «بزرگ کوشانشاه» ضرب شد؟
 (۱) اردشیر دوم (۲) بهرام دوم (۳) شاپور دوم (۴) هرمزد دوم
- ۵۸- کدام شهریار ساسانی بندر آبسکون را کنار دریای کاسپی / خزر تأسیس کرد؟
 (۱) قباد یکم (۲) خسرو انوشیروان (۳) خسرو پرویز (۴) شاپور دوم
- ۵۹- عبارت «بودا خدا» بر سکه‌های کدام شاهزاده ساسانی نقش بسته است؟
 (۱) مهرشاه، برادر شاپور یکم (۲) پیروز، برادر شاپور یکم
 (۳) شاپور سکانشاه، برادر شاپور دوم (۴) هرمزد سکانشاه، برادر شاپور دوم
- ۶۰- به گزارش تئوفیلاکت سیموکاتا مورخ بیزانسی، کدام شهریار ساسانی خود را «انسانی جاویدان در میان خدایان و خدایی بسیار توانا در میان آدمیان» خوانده بود؟
 (۱) خسرو انوشیروان (۲) خسرو پرویز (۳) شاپور دوم (۴) شاپور یکم
- ۶۱- در اوایل سده پنجم میلادی در ایران، «پادگوسپان» تحت فرماندهی چه مقامی قرار داشت؟
 (۱) بیدخش (۲) سپاهبد (۳) شهردار (۴) مرزبان
- ۶۲- در قانون خانواده در ایران دوره ساسانی، اگر بزرگ خانواده پیش از مرگ خود کسی را به سرپرستی خانواده خویش می‌گماشت، او را چه می‌نامیدند؟
 (۱) ستوریه (۲) بوتک (۳) کرتک (۴) گمارتگ
- ۶۳- شهر خاراکیس هوسپاتوسینس در کجا قرار داشت؟
 (۱) نزدیک شهر بابل (۲) کرانه جنوبی خلیج فارس
 (۳) کنار رود آرنس (۴) مصب دجله و فرات
- ۶۴- معادل یونانی باستان نام رود آمودریا / جیحون کدام است؟
 (۱) آراکسس (۲) اوکسوس (۳) کورا (۴) یاکسارتس
- ۶۵- نام باستانی «ماراکاندا» منطبق با کدام شهر امروزی است؟
 (۱) بلخ (۲) بخارا (۳) سمرقند (۴) مرو
- ۶۶- «ابوحنیفه دینوری» و «ابوعلی بلعمی»، به ترتیب، مزدک را اهل کجا دانسته‌اند؟
 (۱) فسا - مذریه (۲) فسا - نسا (۳) استخر - مذریه (۴) استخر - نسا
- ۶۷- کدام دانشمندان، با اعتقاد به زروان باوری در روزگار اشکانیان، به ترتیب، موافقت و مخالفت داشتند؟
 (۱) آرتور کریستن سن - مهرداد بهار (۲) آرتور کریستن سن - مری بویس
 (۳) گئو ویدنگرن - مهرداد بهار (۴) گئو ویدنگرن - مری بویس
- ۶۸- کدام ایران‌شناسان بر «پیشینه و عناصر ایرانی»، به‌عنوان عوامل تعیین‌کننده در کیش مانوی تأکید کرده‌اند؟
 (۱) شروو - لیو (۲) شروو - نیولی
 (۳) ویدنگرن - نیولی (۴) ویدنگرن - لیو
- ۶۹- کدام پژوهشگر، ایزد مهر را شخصی تاریخی فرض کرده است؟
 (۱) ذبیح بهروز (۲) مهرداد بهار (۳) فرانتس کومون (۴) مارتین ورمازرن
- ۷۰- نام کدام سرزمین در مهریشت آمده، اما در فهرست سرزمین‌های شانزده‌گانه فرگرد یکم وندیداد، دیده نمی‌شود؟
 (۱) مرو (۲) سغد (۳) هرات (۴) خوارزم

- ۷۱- قدیمی‌ترین منبعی که در آن نام ایزدمهر آمده، کدام است؟
 (۱) مهریشت (۲) ریگ‌ودا
 (۳) کتیبه اردشیر دوم هخامنشی (۴) پیمان‌نامه میتانی‌ها و هیتی‌ها
- ۷۲- لقب «هرودت چین» به کدام مورخ چینی اطلاق می‌شود؟
 (۱) فان‌بی (۲) سیما جیان (۳) بان‌گو (۴) هیون تسیانگ
- ۷۳- کدام مورخ یونانی باستان گزارش داده است که کورش هخامنشی پیش از مرگ، برادر کوچک‌تر کمبوجیه را به‌عنوان حاکم ایالات شرقی شاهنشاهی منصوب کرد؟
 (۱) دینن (۲) هرودت (۳) کتسیاس / کتزیاس (۴) کسنفن / گزنفن
- ۷۴- کتاب آپولو‌دوروس درباره پارت به روایت چه کسی باقی مانده است؟
 (۱) آتایوس (۲) یوستین (۳) ایسیدروس (۴) سونکلوس
- ۷۵- رساله «پنج خیم روحانیان» جزء کدام دسته از ادبیات پهلوی است؟
 (۱) اندرزنامه‌ها (۲) چیستان‌ها (۳) فقه و حقوق (۴) فلسفی و کلامی
- ۷۶- در کدام متن پهلوی، چهار دوره زرین، سیمین، فولادین و آمیختگی آهن در عالم رؤیا، از سوی هرمزد به زردشت نشان داده شد؟
 (۱) ارداویرازنامه / ارداویرافنامه (۲) دادستان دینی
 (۳) جاماسپ‌نامه (۴) زند و همن یسن
- ۷۷- کدام متن پهلوی در میان «متون فلسفی و کلامی» جای نمی‌گیرد؟
 (۱) دادستان دینی (۲) پس دانشن کامگ (۳) شکند گمانیک وزار (۴) گجستگ ابالیش
- ۷۸- متن ترجمه عربی «کارنامه انوشیروان» در کدام کتاب نقل شده است؟
 (۱) اخبار الطوال دینوری (۲) الفهرست ابن ندیم
 (۳) تجارب‌الامم مسکویه (۴) تاریخ طبرستان ابن اسفندیار
- ۷۹- کدام مورخ مسلمان و در چه کتابی گزارش می‌کند که در استخر، کتابی حاوی علوم ایرانیان، شرح تواریخ، ابنیه و تصویر شاهنشاهان ساسانی را نزد یکی از بزرگان فارس دیده است؟
 (۱) ابن بلخی - فارس‌نامه (۲) مسعودی - التنبیه و الاشراف
 (۳) طبری - تاریخ الرسل و الملوک (۴) یعقوبی - تاریخ
- ۸۰- نام دیگر ائوتوخویوس، اسقف اعظم اسکندریه، نویسنده یکی از تواریخ سده‌های نخستین اسلامی، کدام است؟
 (۱) ابن عبری (۲) یسوع بخت (۳) سعید بن بطریق (۴) یوشع ستون‌نشین
- ۸۱- از ویژگی‌های بیشتر تواریخ دودمانی که غالباً توسط مورخان مخصوص فرمانروایان نوشته می‌شد، کدام است؟
 (۱) مقید به ترتیب زمانی و مستند بودن
 (۲) محدود به قبیله و به شکل شجره‌نامه بودن
 (۳) یک‌سو نگری و جانبداری و مبالغه در تحسین و تقبیح
 (۴) سابقه داشتن در میان عرب و متأثر بودن از تاریخ‌نگاری ایرانی
- ۸۲- کدام گزینه به ترتیب «شواهد و منابع ادبی - روایی» و «شواهد و منابع سندی» را توصیف می‌کند؟
 (۱) رویدادی را مستند می‌کنند - رویدادی را ادیبانه روایت می‌کنند.
 (۲) رویدادی را ادیبانه روایت می‌کنند - رویدادی را مستند می‌کنند.
 (۳) برای اهداف تجاری، شغلی یا دیوانی نوشته شده‌اند - برای آگاه کردن و انتشار گسترده نوشته شده‌اند.
 (۴) برای آگاه کردن و انتشار گسترده نوشته شده‌اند - برای اهداف تجاری، شغلی یا دیوانی نوشته شده‌اند.

- ۸۳- کدام مورد را می‌توان تعریف جامع از نسخه خطی به‌عنوان یکی از منابع دست اول تاریخی به حساب آورد؟
(۱) نوشته دست‌نویس که نسخه‌های معدودی از آن وجود دارد.
(۲) هر سند یا نوشته دست‌نویس که در مقیاس گسترده در دسترس عموم قرار نگرفته است.
(۳) نوشته دست‌نویس یا تایپ شده‌ای که منتشر شده یا به هر نحو در دسترس عموم قرار گرفته است.
(۴) سند، نوشته دست‌نویس یا تایپ شده که منتشر نشده یا در مقیاس گسترده در دسترس عموم قرار نگرفته است.
- ۸۴- کدام ویژگی، بیانگر ادعاهای پسامدرنیسم درباره پژوهش تاریخی نیست؟
(۱) تلقی حقیقت به‌عنوان ابزار تقویت قدرت نخبگان و حفظ تمایزات سلسله‌مراتبی
(۲) تأکید بر سرکوب و حاشیه‌سازی به‌عنوان ابزار تحریف گذشته
(۳) تأکید بر لغزندگی و انعطاف‌پذیری بی‌حدوحصر زبان
(۴) نفی امکان دستیابی به عینیت در فهم امور انسانی
- ۸۵- در عبارت زیر منظور از «چارچوب مرجع تاریخ‌نگارانه» چیست؟
«مورخ در پژوهش تاریخ باید پژوهش خود را درون یک چارچوب مرجع تاریخ‌نگارانه قرار دهد.»
(۱) منابع دست اول
(۲) پرسش‌های مشخص‌کننده رویکرد مورد نظر
(۳) ادبیات پژوهشی موجود درباره موضوع مورد نظر
(۴) ترکیب منابع دست اول و دست دوم
- ۸۶- در پژوهش‌های تاریخی بهتر است به‌جای کدام گزینه، «مدعا» را به‌کار برد؟
(۱) فرضیه
(۲) متغیر
(۳) سؤالات پژوهش
(۴) مسئله پژوهش
- ۸۷- بررسی گذشته تاریخی نشان می‌دهد که ترس از تغییرات منجر به چه امری می‌شد؟
(۱) تحول اجتماعی
(۲) تغییر اجتماعی
(۳) شورش اجتماعی
(۴) کنش اجتماعی
- ۸۸- شرط فهم بهتر تاریخ کدام است؟
(۱) نیت‌ها را در لحظات مؤثر ندانیم.
(۲) آن را سلسله‌ای از لحظات حال بدانیم.
(۳) در امور انسانی کنش را با رفتار مساوی ببینیم.
(۴) کنش دیگران را نتیجه تفاوت افراد فرض کنیم.
- ۸۹- از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین مفاهیم تاریخ کدام است؟
(۱) تجربه - تغییر
(۲) تداوم - گسیختگی
(۳) تحول - رونق
(۴) تنوع - وحدت
- ۹۰- کدام مورد به امر موروثی اشاره دارد که هر نسلی می‌تواند تغییراتی در آن پدید آورد؟
(۱) فرهنگ
(۲) ذهنیت تاریخی
(۳) سنت‌های تاریخی
(۴) عادات و رسوم